

378.147.091.33-027.22:81243:004.378.5*Skype

Покулевська Анна Ігорівна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна
ORCID ID 0000-0002-2531-0430
annapokulevskaya@gmail.com

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ SKYPE ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. У статті йдеться про навчання іноземних мов, зокрема німецької, за допомогою комунікаційної системи Skype. У XXI столітті застосування інтерактивних методів та Інтернет-ресурсів у процесі навчання є перспективним напрямом модернізації сучасної освіти. Перевагами навчання за допомогою Skype є зручний графік занять для викладача та студента, відсутність особистих обмежень, незалежність від місця проживання, автентичність текстів, аудіо- та відеофайлів тощо. Завдяки застосуванню всього спектру Інтернет-ресурсів такий вид навчання удосконалює вміння монологічного й діалогічного мовлення, вміння аудіювання та письма, сприяє розвитку різноманітних компетентностей.

У розвідці проаналізовані найбільш популярні та корисні сайти з матеріалами для навчання німецької мови, які полегшують та урізноманітнюють роботу за допомогою Skype: Deutsche Welle; Der Weg. Portal für Deutschlernende; Deutschlernerblog für Deutschlerner in aller Welt; Mein Deutschbuch. Здійснено огляд змістового наповнення цих сайтів: тематики, граматичних та лексичних матеріалів, аудіо- та відеосюжетів. Проаналізовані можливості та переваги кожного сайту, з'ясовано, з якою метою можна використовувати ту чи іншу рубрику в процесі навчання за допомогою Skype. Сформульовано рекомендації щодо використання певних сайтів та рубрик з метою підготовки до іспиту з німецької мови для отримання міжнародно визнаного сертифікату.

Як приклад у статті наведено навчальні матеріали та посилання на сайти для навчання за допомогою Skype з теми «Їжа в нашому житті» рівня А2. Ця лексична тема пропонується до вивчення паралельно з такими граматичними темами, як «Substantiv und Artikel», «Perfekt», «Präteritum», «Modalverben». У розвідці є посилання на вправи з граматики, які містять лексичний матеріал з обраної теми, що сприяє кращому засвоєнню нового матеріалу та закріпленню вже вивчених граматичних тем. Стаття містить посилання на сайт Deutsche Welle з вже розробленими уроками в межах лексичної теми в онлайн- та офлайн-режимах, а також пропонуються теми проєктів, завдання з метою соціокультурного розвитку студентів, прислів'я та стійкі вирази, посилання з текстами для читання та аудіювання.

Ключові слова: комунікаційна система Skype; засоби синхронної комунікації; Інтернет; дистанційне навчання; онлайн-методика; німецька мова.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. На сьогодні вже важко уявити наше життя без Інтернету. Проте використання інформаційних технологій у процесі навчання залишається недостатньо дослідженою та розвинутою темою. Особливо це стосується навчання іноземних мов. У цьому випадку різні Інтернет-ресурси стають невід'ємним складником процесу навчання. Через брак часу, швидкий темп життя тощо переваги навчання завдяки засобам синхронної комунікації, зокрема програмі Skype, є, безперечно, виправданими, оскільки сприяють розвитку комунікативних навичок, лінгвокраїнознавчих, мовних та соціокультурних компетентностей, а також компетентностей у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.

Навчання за допомогою Skype стає популярним у всьому світі, хоча в той же час сьогодні між студентами (цифровими аборигенами) та вчителями (цифровими

імігрантами), на думку Л. Роузен, виник «культурний бар'єр», подолання якого вимагає зусиль з боку вчителів [1, с. 145].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнє десятиліття характеризується активізацією проблеми впровадження інтерактивних технологій у процес навчання. Підтвердженням цьому є студії О. Агапова, Н. Апатова, В. Вільямса, В. Гриценка, Г. Громова, Г. Клеймана, В. Котова, А. Кузнецова, Х. Лійметса, С. Пейперта, О. Пехоти, О. Пометун, О. Савченко, Л. Тарасенко, Б. Хантера, Дж. Хебенстрейта, Д. Хена, В. Шолоховича тощо. Цікавою видається розвідка Н. В. Юхно про мобільну педагогіку (m-Learning) як сучасний метод викладання в закладі вищої освіти [див.: 2]. Дослідження переваг навчання за допомогою програми Skype здійснили Т. Керова, С. Ітен, М. Ешбі та інші. З-поміж українських дослідників варто назвати такі прізвища, як О. Лисицька, П. Лозинський, О. Мартиненко. Автори порушують широке коло теоретичних питань, тоді як практичних навчальних матеріалів залишається мало. Цим і зумовлена актуальність нашого дослідження.

У попередній розвідці «Методика викладання німецької мови за допомогою комунікаційної системи Skype» [див.: 3] ми розглянули такі аспекти, як мотивація студента, етапи роботи за допомогою Skype, пропонували ресурси, які полегшують та урізноманітнюють навчання німецької мови.

Метою цієї розвідки стало розроблення навчальних матеріалів з німецької мови на тему «Essen in unserem Leben» рівня А2 (відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) за допомогою комунікаційної системи Skype та інших допоміжних програм, а також аналіз сучасних сайтів для навчання німецькою мовою.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

На сучасному етапі розвитку глобальної мережі Інтернет існує безліч різноманітних сайтів для вивчення іноземної мови, проте далеко не всі вони дійсно адаптовані для використання в навчальному процесі. У розвідці ми здійснили огляд найпопулярніших та найзручніших сучасних сайтів для навчання німецької мови за допомогою Skype. У таблиці представлені чотири багатофункціональні сайти, які охоплюють всі види мовленнєвої діяльності та мають багато можливостей для полегшення роботи за допомогою Skype, урізноманітнення процесу навчання.

Назва сайту та посилання	Основні теми/розділи, які розглядаються	Можливості сайту, його переваги
1) Deutsche Welle https://www.dw.com/de/themen/s-9077	1) Німеччина (розділ присвячено релігії та першим крокам біженців у країні). 2) Вихід Великобританії з ЄС (у розділі на сьогодні зібрано всі статті з теми, висвітлено ставлення Німеччини до цієї події тощо). 3) Світ (розділ присвячено п'яти регіонам світу (Європі, Америці, Африці, Азії та Близькому Сходу) і подіям у них). 4) Економіка (розділ поділено на три підрозділи: перший присвячено світовим подіям, у яких визначальну	Цей сайт є одним з найкращих для вивчення німецької мови, оскільки містить відеоматеріали/відеосюжети з певних тем, розроблені до них вправи на розуміння й знання лексики та граматики, які можна виконувати як онлайн під час заняття за допомогою Skype, так і скачати у форматі PDF. Також до відео пропонується перелік нових та важливих слів і словосполучень з тлумаченням. Неодмінною перевагою є наявність так званого манускрипту, тобто тексту до відео у форматі PDF. Якщо відеоматеріал виявився складним для студента, є можливість надіслати його окремо.

	<p>роль відіграли жінки; другий відображає багатогранну інформацію стосовно Інтернету та соціальних мереж, новинок у сфері мобільних телефонів та додатків, програм до них тощо; третій висвітлює прогнози щодо модернізації, автоматизації нашої праці в майбутньому).</p> <p>5) Культура (розділ також структуровано: фільми; книги; музика; мистецтво; цифрове життя; спосіб життя; подорожі; Бетховен 2020 – різні події та факти, пов'язані з життям та творчістю композитора).</p> <p>6) Наука та навколишній світ (у розділі представлена інформація про останні події, що пов'язані з довкіллям, здоров'ям людини, а також йдеться про проекти з охорони клімату).</p> <p>7) Спорт (розділ присвячений трьом напрямкам: ліга чемпіонів; кіберспорт; більше спорту, тобто всі інші види спорту).</p>	<p>Ще однією перевагою є актуальність та постійне оновлення інформації, розміщеної на сайті. Це забезпечить змістовність, пізнавальність занять. Корисним видається також те, що сайт містить навчальні серіали для вивчення мови на різних рівнях (A2, B1, B2), які можна переглядати як із субтитрами, так і без них. Наприклад, „Das Deutschlandlabor“ (https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/das-deutschlandlabor/s-32379) рівня A2 складається з 20 серій, кожна з яких присвячена певній темі, пов'язаній з Німеччиною: школа, мода, футбол, мистецтво, література, гроші, житло, менталітет тощо. До кожної серії є завдання, словник, манускрипт та посилання, де все це разом з відео можна скачати для користування в офлайн-режимі.</p>
<p>2) Der Weg. Portal für Deutschlernende https://derweg.org/</p>	<p>1) Відвідування Німеччини (ресурс дає змогу планувати подорож до країни: карти, перелік готелів, плани польотів, номери телефонів служб та прогноз погоди).</p> <p>2) Навколо Німеччини (розділ містить широкий спектр інформації: культурну, політичну, географічну).</p> <p>3) Німецька історія (розділ поділений на чотири частини: до 1500 року; 1517–1815; 1815–1918; 1919–1991).</p> <p>4) Актуальне (розділ також структуровано і містить інформацію, що сприятиме зануренню у в сучасне життя: свята та традиції країни; система освіти; література та мистецтво – у розділі можна знайти не лише інформацію про видатних німецьких поетів та письменників, а також їхні твори; літературна колекція – зібрання коротких текстів та віршів німецькою мовою).</p> <p>5) Біблія (у розділі зібрані історії різних людей про пошук себе або незвичайні події з життя).</p>	<p>Сайт присвячений Німеччині, її пам'яткам, традиціям, визначним подіям, релігії. Для навчання німецької мови важливим є те, що сайт містить оригінальні німецькі твори, вивчення яких сприяє розвитку в студентів лінгвокраїнознавчої компетентності.</p>
<p>3) Deutschlernerblog für Deutschlerner in aller Welt</p>	<p>1) Рівні мови та граматичні і лексичні завдання до них.</p>	<p>Сайт сприяє розвитку граматичних та лексичних навичок. Є можливість обрати свій рівень мови (від A1 до</p>

<p>https://deutschlernerblog.de/</p>	<p>2) Категорії:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аудіювання (аудіотексти із завданнями до них, тестами, PDF-файли з відповідями до цих завдань); – аудіовізуальне розуміння (фільми із завданнями та питаннями різних типів до них); – читання (актуальні тексти різної тематики із завданнями до них); – словниковий запас (вправи та матеріали для різних рівнів володіння мовою); – граматики (правила, приклади та вправи за граматичними темами); – німецькі іспити (зразки іспитів для іммігрантів, вступників до університету, професійні тести тощо); – тести на визначення мовного рівня; – лінгвокраїнознавство країн німецької мови. <p>3) Матеріали за різними лексичними темами.</p>	<p>C2) або спочатку його визначити за допомогою онлайн-тесту, а потім вдосконалювати цей рівень у різних напрямках: аудіювання, читання, письмо, лексика з певних тем, перегляд відео. Цікавими та дуже корисними для оволодіння мовою на високому рівні є розміщені на сайті різноманітні фразеологічні вирази з тлумаченням. Використання сталих виразів збагачує мовлення, робить його більш природнім, наближеним до носіїв мови.</p> <p>Завдання на аудіювання або аудіовізуальне розуміння, читання можна легко використовувати на занятті під час роботи за допомогою Skype. Необхідно лише вислати лінк з обраним файлом та завданнями до нього для опрацювання студентом вдома або під час заняття. Файл з відповідями викладач має змогу скачати окремо. Аудитивні вміння необхідно розвивати від самого початку вивчення іноземної мови за допомогою автентичних текстів, розміщення яких – виразна перевага сайту.</p> <p>Корисним видається також те, що сайт дає змогу підготуватися до майже будь-якого іспиту з німецької мови за кожним мовним рівнем (від A1 до C2).</p> <p>На сайті розміщені творчі завдання, зокрема вікторини про німецькомовні країни. Такі завдання сприяють розвитку в студентів лінгвокраїнознавчих та соціокультурних компетентностей.</p>
<p>4) Mein Deutschbuch https://mein-deutschbuch.de/startseite.html</p>	<p>1) Німецька граматики: на сайті розміщені всі правила німецької граматики з прикладами та роз'ясненнями, переліки сильних дієслів, дієслів з прийменниковими доповненнями тощо.</p> <p>2) Перелік дієслів / дієслова у таблицях.</p> <p>3) Читання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – початковий рівень (A1 – B1); – середній рівень (B2 – C1); – найвищий рівень (C1 – C2). <p>4) Відео: німецькі комедії, інтерв'ю з видатними особистостями, пісні німецькою мовою тощо.</p> <p>5) Диктанти DaF рівня A1 в режимі</p>	<p>Наповнення сайту присвячено розвитку граматичних навичок та підготовці до іспиту з німецької мови Test DaF. Вся інформація представлена в таблицях, що сприяє систематизації знань. Є можливість скачати всі таблиці у форматі PDF та при необхідності надсилати студентам.</p> <p>Підрозділ «Leseverstehen» поділений на три рівні. Це зручно під час підготовки студента до іспиту на певний рівень мови, а також до DSH-іспиту, який дає можливість іноземним студентам вступити до університету в Німеччині. Усі рівні мають різноманітні типи завдань та присвячені різним лексичним темам. Є можливість скачати всі ці файли та опрацьовувати їх у режимі</p>

	<p>онлайн.</p> <p>б) Граматичні вправи: розділ поділений на рівні від А1 до С2 з можливістю подивитися свій результат або попросити про допомогу, тобто переглянути правильну відповідь.</p>	<p>оффлайн.</p> <p>Дуже цінним є підрозділ «Відео». Завдяки перегляду відеосюжетів з неадаптованою мовою студент краще опанує вимову, діалекти, розмовну мову, що завжди викликає труднощі у вивченні іноземної мови. Нестандартним для навчальних сайтів видається п'ятий розділ – онлайн-диктанти рівня А1. Працювати зі словниковими диктантами за допомогою Skype дещо складніше, ніж наживо, тому цей розділ сайту робить такий вид роботи можливим та легким. Студент може працювати з онлайн-диктантами самостійно, проте для перевірки та контролю викладачем має надсилати скріншот кінцевого результату.</p>
--	--	--

Далі розглянемо, як можна використовувати наведені та подібні сайти для проведення заняття за допомогою Skype з теми «Їжа в нашому житті». На початку вивчення будь-якої лексичної теми студент має заздалегідь отримати перелік слів до теми та опрацювати їх, що значно полегшить роботу на перших етапах. Через те, що обрана тема досить велика за лексичним обсягом, доцільно надсилати не одразу весь перелік слів, що мають бути вивчені, а смислові блоки. Отже, великий обсяг інформації є адаптованим, вивчення лексики не викликає стресу, а опановані слова студент може відразу використовувати у вправах.

Кращому сприйняттю інформації завжди допомагають наочні матеріали, які апелюють до зорової пам'яті, смакової та нюхової сенсорних систем. З цієї метою учневі надається низка кольорових картинок з теми, які в мережі Інтернет представлені в достатній кількості. Наприклад, такі:

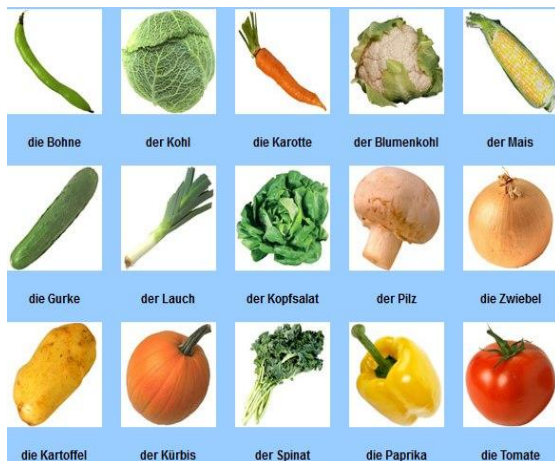
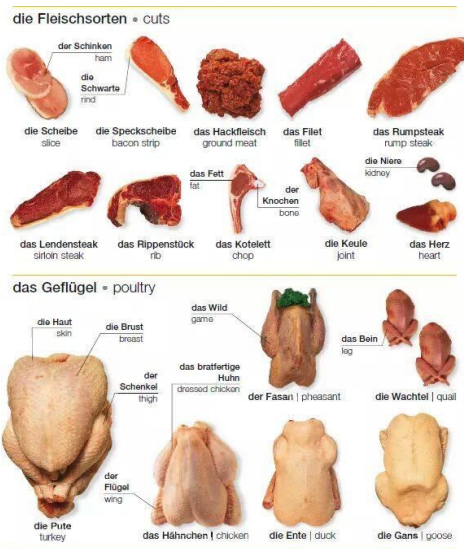

Рис. 1. Gemüse / Овочі

Рис. 2. Obst / Фрукти

Puc. 3. Fleisch / М'ясо

Puc. 4. Getränke / Hanoi

Важливим для кращого засвоєння нового матеріалу є застосування відеороликів з цими словами, адже за допомогою активізації слухової пам'яті формується правильна вимова. У соціальній мережі YouTube подібних роликів багато: <https://www.youtube.com/watch?v=P4J9CoOsHU0>, <https://www.youtube.com/watch?v=sLlOrwXsOgQ>.

Під час наступного етапу, для кращого запам'ятовування нового матеріалу студентом, рекомендовано виконати ряд усних та письмових вправ. З обраної теми подібні завдання можна знайти на такому ресурсі: http://ebooks.grsu.by/manual_of_speech/bungen-zum-wortschatz-8.htm. Граматика в цих вправах відповідає рівню A2 та містить такі теми, як „Substantiv und Artikel“, „Perfekt“, „Präteritum“, „Modalverben“. За цим посиланням можна знайти також вправи для опрацювання та застосування лексичного матеріалу. Наприклад, завдання з синонімами, з пропущеним словом тощо. Такі вправи не викликають труднощів при їх виконанні, а будуть сприяти закріпленню вивченого лексичного матеріалу.

Вправи на переклад краще давати як домашнє завдання, ускладнюючи з кожним разом граматичний матеріал та урізноманітнюючи лексику з теми. За допомогою таких вправ можна розвивати також лінгвокраїнознавчу компетентність, добираючи цікаві тексти про кухню та цікаві традиції Німеччини, Швейцарії та Австрії.

Задля розкриття творчих здібностей студента та розвитку його зв'язного мовлення можна заздалегідь надіслати завдання (або дати час на занятті для підготовки), у якому студент має придумати ситуацію до прислів'я з обраної теми, розкрити його зміст, назвати ситуації, у яких було б доречно використовувати це прислів'я.

Aufgabe 1. Bilden Sie die Situationen mit folgenden Sprichwörtern schriftlich!

Durst ist der beste Kellner.

Fressen und saufen macht die Ärzte reich.

Im Wein liegt Wahrheit.

Der Hunger treibt den Wolf aus dem Wald.

Отже, студент не тільки вивчає кілька прислів'їв, але й закріплює лексичний матеріал, вчиться викладати свої думки на папері. Цей вид роботи можна використовувати як у поодиноких випадках (пропонувати одне прислів'я на вибір), так

і системно (на кожному занятті по одному). Творчі завдання урізноманітнюють письмовий вид діяльності та слугують інтелектуальному розвитку студента.

Іншим варіантом подібного завдання для самостійної роботи із застосуванням Інтернету може бути таке:

Aufgabe 2. Recherchieren Sie die Bedeutung der folgenden Redewendungen im Internet und erklären Sie:

- „sich die Rosinen rauspicken“
- „jemandem Honig ums Maul schmieren“
- „in den sauren Apfel beißen“
- „seinen Senf dazugeben“
- „die Suppe selbst auslöffeln“
- „abwarten und Tee trinken“
- „jemanden in die Pfanne hauen“
- „mit jemandem ist nicht gut Kirschen essen“

Невід’ємним складником заняття з лексичної теми є переказ тексту. Такий вид роботи розвиває мовленнєві здібності, допомагає подолати мовний бар’єр, сором’язливість розмовляти іноземною мовою тощо. Для переказу можна обрати як письмовий (Leseverstehen), так і аудіотекст (Hörverstehen). Аудіювання та читання за спрямованістю на приймання і видавання інформації належать до рецептивних видів мовленнєвої діяльності, а за роллю в процесі спілкування – до реактивних [4, с. 20]. Тому доцільним вважається чергування цих видів мовленнєвої діяльності з метою урізноманітнення видів роботи на занятті. Варіантом текстів для переказу із завданнями до них можуть бути такі: http://ebooks.grsu.by/manual_of_speech/bungen-zum-wortschatz-8.htm, http://ebooks.grsu.by/manual_of_speech/bungen-zum-text-7.htm, https://www.hueber.de/seite/pg_lehren_kopiervorlagen_srp?band=band3&band_1=band3&lektion=lektion03, https://www.hueber.de/seite/pg_lehren_kopiervorlagen_srp?band=band3&band_1=band3&lektion=lektion05, <https://deutschlernerblog.de/kaffeekultur-in-indonesien-von-ihsan-ghiandy/>.

Завдання можуть містити також лінгвокраїнознавчий аспект з метою соціокультурного розвитку студентів. Для цього можна використати сайт <https://www.derweg.org/>, де є рецепти німецької кухні, особливості культури харчування Німеччини тощо. За відповідним посиланням можна знайти тест на тему „Essen und Trinken – Redewendungen und Umgangssprache“ (<https://deutschlernerblog.de/deutschquiz-redewendungen-und-umgangssprache-07-essen-und-trinken/>), який допоможе урізноманітнити заняття та перевірити знання приказок, фразеологічних зворотів, стійких виразів тощо з обраної лексичної теми.

На сайті Deutsche Welle є п’ять розроблених уроків з теми «Так їсть Німеччина», розрахованих на 90 хвилин (<https://www.dw.com/de/so-isst-deutschland-eine-unterrichtsreihe/a-5638156>). Вони містять аудіофайл з текстом у форматі MP3, завдання у PDF форматі та файл для викладача з рекомендаціями щодо проведення заняття, відповідями до завдань, з глосарієм до теми, порадами та питаннями. Подібні вже готові уроки зручно використовувати під час роботи за допомогою Skype, тому що Deutsche Welle надає можливість роботи з ними не тільки в онлайн-режимі. Усі файли можна скачати заздалегідь та надсилати студентові за необхідності. Отже, заняття за допомогою Skype можна організувати максимально продуктивно та інтерактивно. З метою більш ефективної організації заняття необхідно ознайомити студентів з особливостями програми Foxit Reader. Ця програма надає можливості не просто читати PDF файли, а працювати в них. Тобто за допомогою функції Typewriter ми маємо змогу

вписувати свій текст, виконувати завдання прямо у файлі, що значно економить час. Завдяки функціям Text Markup як студент, так і викладач, що буде перевіряти завдання, можуть редагувати текст, підкреслювати окремі слова чи речення, робити позначки на полях, писати свої думки чи правила, з якими пов'язані, наприклад, певні помилки. Ці різноманітні функції вносять новизну та урізноманітнюють навчальний процес. Перевагою є також те, що під час відповідної роботи над завданнями та текстами активно задіяна зорова або візуальна пам'ять студента.

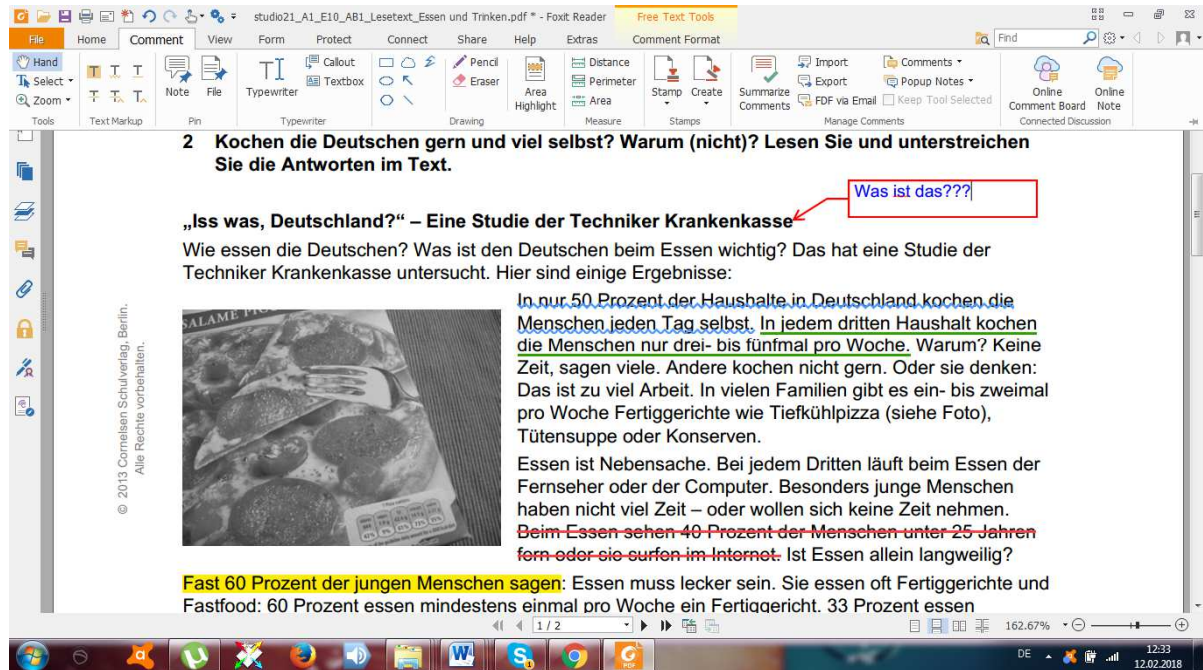

Рис. 5. Скріншот з комп'ютера

Цей скріншот з персонального комп'ютера демонструє можливості не тільки програми Foxit Reader, але й таку функцію, як «Демонстрація екрану». Завдяки цьому викладач має змогу в будь-який момент заняття за допомогою команди Print screen подібно до застосування дошки в аудиторії продемонструвати студенту свій екран з певним документом або правилом.

Урізноманітнити заняття за допомогою Skype допоможуть метод проектів та кейс-технологія, які є на сьогодні яскравими прикладами інтерактивних технологій навчання. Ці методи допомагають застосувати набуті знання на практиці. Темі проектів у межах нашої теми можуть бути такими: „Fast Food in unserem Leben“, „Esskultur in Deutschland“ або „Essgewohnheiten der Ukrainer“. Студент створює свій проект за допомогою програми Power Point та надсилає його за допомогою Skype. Викладач має змогу переглянути та зберегти файл на своєму комп'ютері, а студент завдяки синхронній комунікації захищає свій проект онлайн.

Щодо кейс-методу, зауважимо, що цей метод дає змогу наблизити процес навчання до реального життя або реальної практичної діяльності майбутнього фахівця. Skype надає можливість робити конференцію з одразу кількох абонентами (до 10 осіб). Завдяки цій функції викладач може зробити груповий відеозв'язок з групою студентів, поділити їх на пари та застосувати кейс-метод. Важливо, щоб теми кейсів були пов'язані з повсякденним життям та проблемами студентів.

Отже, зазначені методи сприяють розвитку спонтанної та автентичної мови, стимулюють студентів до активного говоріння, дають змогу застосувати та оцінити власні комунікативні навички.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Одним з найзручніших засобів синхронної комунікації в процесі навчання є програма Skype, застосування якої створює можливості спілкування в реальному часі та з будь-якої частини світу, з однією людиною або групою людей. Іншою перевагою цього виду роботи є легкий і швидкий доступ до різноманітних сайтів та автентичних матеріалів, що максимально наближає навчальний процес до реального життя. Такий вид діяльності урізноманітнює процес навчання, робить його комунікативно та інформаційно насиченим, цікавим, автономним. У такий спосіб легше знімаються психологічні бар'єри. Використання цієї комунікаційної системи та різних Інтернет-ресурсів як допоміжних засобів під час навчання є на сьогодні важливим, тому що пов'язане, насамперед, з активізацією пізнавально-пошукової діяльності студентів, а, відповідно, і з активізацією їхнього пізнавального інтересу. Все це сприяє модернізації сучасної освіти та допоможе якісно покращити процес навчання іноземним мовам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] А. А. Георгиади, “К вопросу о применении медиаобразовательных технологий в преподавании филологических дисциплин в Украине и за рубежом”, *Порівняльно-педагогічні студії*, № 3, с. 142-149, 2012.
- [2] Н. В. Юхно, “Мобільна педагогіка (m-Learning) як сучасний метод викладання у вищому навчальному закладі”, *Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах*, вип. 49 (102), с. 384-389, 2016.
- [3] А. І. Покулевська, “Методика викладання німецької мови за допомогою комунікаційної системи Skype”, *Педагогічна освіта: теорія і практика*, т. 20, с. 386-393, 2016.
- [4] О. Б. Бігич, “Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні”, *Іноземні мови*, № 2 (70), с. 19-30, 2012.
- [5] S. E. Eaton, “How to Use Skype in the ESL/EFL Classroom” [Електронний ресурс]. Доступно: <http://www.draraheaton.wordpress.com>.
- [6] A. Elia, “Language learning in tandem via Skype” [Електронний ресурс]. Доступно: <http://www.readingmatrix.com/articles/elia/article.pdf>.
- [7] Т. М. Kerova, “About the Use of Skype at the English Lessons”, *European Journal of Natural History*, № 6, р. 42, 2011.

Матеріал надійшов до редакції 05.03.2018

ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ SKYPE КАК СРЕДСТВА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ

Покулевская Анна Игоревна

кандидат филологических наук, доцент кафедры иностранной филологии и перевода
Донецкий национальный университет экономики и торговли имени Михаила Туган-Барановского,
г. Кривой Рог, Украина
ORCID ID 0000-0002-2531-0430
annapokulevskaya@gmail.com

Аннотация. В статье говорится об обучении иностранным языкам, а именно немецкому, с помощью коммуникационной системы Skype. В XXI веке применение интерактивных методов и Интернет-ресурсов в процессе обучения является перспективным направлением модернизации современного образования. Преимуществами обучения с помощью Skype

является удобным график занятий для преподавателя и студента, отсутствие личных ограничений, независимость от места жительства, аутентичность текстов, аудио- и видеофайлов и т.д. Благодаря применению всего спектра Интернет-ресурсов такой вид обучения совершенствует умение монологическую и диалогическую речь, умение аудирования и письма, способствует развитию различных компетенций.

В статье проанализированы наиболее популярные и полезные сайты с материалами для обучения немецкому языку, которые облегчают и разнообразят работу с помощью Skype: Deutsche Welle; Der Weg. Portal für Deutschlernende; Deutschlernerblog für Deutschler in aller Welt; Mein Deutschbuch. Осуществлен обзор содержательного наполнения этих сайтов: тематика, грамматические и лексические материалы, аудио- и видеосюжеты. Проанализированы возможности и преимущества каждого сайта, выяснено, с какой целью можно использовать ту или иную рубрику в процессе обучения с помощью Skype. Сформулированы рекомендации по использованию определенных сайтов и рубрик с целью подготовки к экзамену по немецкому языку для получения международно признанного сертификата.

В качестве примера в статье приведены учебные материалы и ссылки на сайты для обучения с помощью Skype по теме «Еда в нашей жизни» уровня А2. Эта лексическая тема предлагается изучаться параллельно с такими грамматическими темами как «Substantiv und Artikel», «Perfekt», «Präteritum», «Modalverben». В статье есть ссылки с упражнениями на грамматику, которые содержат лексический материал по выбранной теме, что способствует лучшему усвоению нового материала и закреплению уже изученных грамматических тем. Статья содержит ссылку на сайт Deutsche Welle с уже разработанными уроками в рамках лексической темы в онлайн- и офлайн-режимах, а также предлагаются темы проектов, задания с целью социокультурного развития студентов, пословицы и устойчивые выражения, ссылки с текстами для чтения и аудирования.

Ключевые слова: коммуникационная система Skype; средства синхронной коммуникации; Интернет; дистанционное обучение; онлайн-методика; немецкий язык.

EXPERIENCE OF USING SKYPE AS A MEANS OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING EFFICIENCY IMPROVING

Anna I. Pokulevska

PhD of Philology, Associate Professor of the Department of Foreign Philology and Translation
Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Kryvyi Rih, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-2531-0430
annapokulevska@gmail.com

Abstract. The article deals with foreign languages teaching, namely German, with the help of the Skype communication system. In the XXI century, the use of interactive methods and Internet resources in the educative process is a promising direction for modern education modernization. The advantages of learning in Skype include the convenient schedule for classes both for the teacher and the student, personal freedom, residence interdependence, use of the full range of Internet resources, authenticity of texts, audio and video files, etc. Owing to the use of the full range of Internet resources, this kind of training improves monologic and dialogical speech, listening comprehension and writing skills, and promotes the development of various competencies.

The most popular and useful sites containing materials for teaching German which facilitate and vary the work with the help of Skype are analyzed. Among them are Deutsche Welle; Der Weg. Portal für Deutschlernende; Deutschlernerblog für Deutschler in aller Welt; Mein Deutschbuch. The subject matter of these sites such as topics, grammar and lexical materials, audio and video are overviewed. The possibilities and advantages of each site are analyzed, for which purpose it is possible to use one or another section while learning with the help of Skype. Recommendations for using specific sites and sections to prepare for the German language exam to obtain an internationally recognized certificate are formulated.

As an example, the article provides tutorials and links to specific sites for teaching in Skype on the topic “Food in our lives” at level A2. This lexical theme is proposed to be studied in parallel with

such grammar materials as “Substantiv und Artikel”, “Perfekt”, “Präteritum”, and “Modalverben”. The author supplies links with grammar exercises that contain lexical material on the selected subject, which contributes to a better acquisition of new material and consolidating already learned grammatical themes. The article contains links to the Deutsche Welle website with lessons have been already developed within the lexical theme on-line and off-line, as well as topics for projects, tasks for socio-cultural development of students, proverbs and set expressions, links with texts for reading and listening comprehension.

Keywords: Skype communication system; means of synchronous communication; Internet; distance learning; on-line methods; German.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] A. A. Georgiadi, “On the Application of Media Education Technologies in the Teaching of Philological Disciplines in Ukraine and Abroad”, *Porivnialno-pedahohichni studii*, # 3, pp. 142-149, 2012. (in Russian)
- [2] N. V. Yukhno, “Mobile Pedagogy (m-Learning) as a Modern Method of Teaching in High School”, *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii ta zahalnoosvitnii shkolakh*, # 49 (102), pp. 384-389, 2016. (in Ukrainian)
- [3] A. I. Pokulevska, “Methods of teaching German with SKYPE communication system”, *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka*, # 20, pp. 386-393, 2016. (in Ukrainian)
- [4] O. B. Bihych, “Foreign Listening Comprehension Competence Formation”, *Inozemni movy*, # 2 (70), pp. 19-30, 2012. (in Ukrainian)
- [5] S. E. Eaton, “How to Use Skype in the ESL/EFL Classroom” [online]. Available: <http://www.draraheaton.wordpress.com>. (in English)
- [6] A. Elia, “Language learning in tandem via Skype” [online]. Available: <http://www.readingmatrix.com/articles/elia/article.pdf>. (in English)
- [7] T. M. Kerova, “About the Use of Skype at the English Lessons”, *European Journal of Natural History*, # 6, p. 42, 2011. (in English)

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.